

Prof. dr hab. Urszula Kryger

Dziedzina sztuki, dyscyplina - sztuki muzyczne

Akademia Muzyczna w Łodzi

Łódź, dnia 20.09.2025 r.

Zlecniodawca recenzji

Rada Dyscypliny Artystycznej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie,
pismo z dnia 7 maja 2025 r.

Dotyczy

Pracy doktorskiej mgr Dai Chuanwen pt. „**Studium kreacji postaci i ekspresji dramatycznej oraz podobieństw i różnic w tenorowych partiach wokalnych Edgara i Juanshenga na przykładzie wybranych fragmentów opery *Łucja z Lammermooru* G.Donizettiego i opery *Żałoba Shi Guangnan*”.**

OCENA PRACY DOKTORSKIEJ

Praca doktorska Pana mgr mgr Dai Chuanwena pt. „**Studium kreacji postaci i ekspresji dramatycznej oraz podobieństw i różnic w tenorowych partiach wokalnych Edgara i Juanshenga na przykładzie wybranych fragmentów opery *Łucja z Lammermooru* G.Donizettiego i opery *Żałoba Shi Guangnan*”** składa się z dzieła artystycznego zarejestrowanego na nośniku elektronicznym oraz opisu, stanowiących łącznie pracę pod wspomnianym tytułem.

Dzieło artystyczne obejmuje nagranie ośmiu frgmentów z oper:

1. G.Donizetti - „*Lucia perdona....Sulla tomba*” – duet Lucii i Edgara z opery „*Lucia di Lammermoor*”
2. G.Donizetti – „*Orrida e questa notte....Ashton! Si, qui del padre ancor* – duet Enrica i Edgara z opery „*Lucia di Lammermoor*”
3. G.Donizetti – „*Tombe degli'avi miei....Fra poco me retrovero*” – aria Edgara z opery „*Lucia di Lammermoor*”

4. Shi Guangnan - "Ona skradła moje serce" – aria Juanshenga z opery „Żałoba”
5. Shi Guangnan – „Kwiat wisterii” – duet z opery „Żałoba”
6. Shi Guangnan – „Złotego blasku jesieni...” – aria Juanshenga z opery „Żałoba”
7. Shi Guangnan – „Powiew mrozu przenika serce” – kwartet z opery „Żałoba”
8. Shi Guangnan – Miecza przeszywającego serce moje” – aria Juanshenga z opery „Żałoba”

W nagraniu wzięli udział śpiewacy: Dai Chuanwen, Yu Chen, Lin Tang, Yao Chen, Jingyi Tian, Haodong Zhong i pianistka Monika Przestrzelska – Polaczek.

Reżyserem nagrania jest Piotr Grinhole.

Pan Dai Chuanwen dysponuje głosem tenorowym o nasyconym, jasnym w brzmieniu co z pewnością predestynuje go do wykonywania partii w romantycznych operach włoskich.

Ciekawe, że nie nagrał wyłącznie arii z omawianych oper, ale prezentuje także ensemble czy duety. Prezentację dzieła artystycznego otwiera duet z opery Donizettiego Lucia di Lammermoor. W partiach recytatywnych Dai Chuanwen jest niecierpliwy, nie daje sobie czasu na spokojne wypowiedzenie kwestii. W dalszej części czuje się już pewniej i pięknie formuje frazy, szczególnie w lirycznych fragmentach. Z łatwością atakuje wysokie tony. Towarzyszy mu bardzo udatnie sopranistka Yu Chen.

Czasami słychać trudności w prawidłowej wymowie spółgłosek nosowych, tak typowe dla chińskich śpiewaków (słyszemy iganno zamiast inganno).

W duecie z barytonem słyszymy głos zdecydowany, śpiewający rytmicznie, który potrafi w lirycznych fragmentach osiągnąć miękkość i potrzebny liryzm. Obaj śpiewacy (baryton Yao Chen) osiągnęli spójne brzmienie głosów i charakter konieczny do interpretacji tego fragmentu opery Donizettiego.

W arii Edgara „Tombe degliavi miei....Fra poco” recytatyw interpretowany jest dużo lepiej, z należytą ekspresją, słyszymy w głosie wszystkie odczucia, którymi szarpany jest Edgar – gwałtowność, miłość, słodycz, rozpacz. W arii głos brzmi bardzo dobrze, fraza jest dobrze prowadzona, przeszkadzają nieraz drobne błędy intonacyjne.

We wszystkich fragmentach z opery Shi Guangnana – zarówno w ariach jak w duecie i kwartecie głos pana Dai Chuanwen brzmi znakomicie, jest luźny, swobodny, pełen blasku. Swobodnie kształtuje linię melodyczną i „gra” emocjami. Trzeba przyznać, że muzyczna sfera opery „Żałoba” Shi Guangnana jest bardzo interesująca, zróżnicowane pod względem wyrazu

arie i ensemble dają obraz bardzo ciekawej koncepcji muzycznej i dramatycznej. Pan Dai Chuanwen wykorzystuje w pełni nakreślony przez kompozytora obraz muzyczny, potrafi wypełnić go głosem i pełną ekspresji interpretacją. Z przekonaniem towarzyszą mu Lin Tang – sopran, Jingyi Tian – mezzosopran i Haodong Zhong – baryton.

Zdecydowanie przeszkadza w odbiorze dzieła zmienność jakości nagrania poszczególnych utworów, szczególnie w kwartecie daje się we znaki słaba jakość brzmienia.

Doktorant uprzedza nas o swoich problemach z nagraniami, więc przyjmuję to jako sytuację wyjątkową, niezaplanowaną i nie biorę pod uwagę jakości nagrania w mojej ocenie.

Opis dzieła jest obszerny. Zawiera analizę tekstu, muzyczną i wykonawczą każdego utworu. Autor dogłębnie bada formę każdego utworu, jego budowę, analizuje muzykę pod względem harmonicznym i emocjonalnym. Dodaje do tego uwagi wykonawcze ściśle związane z muzycznym kształtem arii i duetów. Niezwykle ciekawe jest porównanie partii Edgarda z opery Donizettiego *Lucia di Lammermoor* z partią Juanshenga z opery *Żałoba* Shi Guangnana. Wydaje się, że to skrajnie różne postaci, z utworów tak sobie dalekich, a jednak autor pracy potrafi je zestawić i pokazać podobieństwa i różnice między nimi; obaj bohaterowie mają wspólne cechy, podobny charakter, obaj także ponoszą fiasko, nie osiągnąwszy swych celów.

W pracy mamy tłumaczenie tekstów wykonywanych utworów. To niezwykle ważne by rozumieć dokładny tekst przekazywany przez śpiewaka, możemy wtedy docenić detale interpretacyjne, użycie dynamiki i agogiki i prześledzić zmiany emocjonalne w przebiegu utworu.

Ciekawe i kompetentne są uwagi Pana Dai Chuanwen dotyczące interpretacji wybranych utworów, omawiane problemy wykonawcze są przedstawione zawsze w kontekście muzycznym i fachowo oddają zadania z którymi muszą się mierzyć ich wykonawcy. Autor wykazuje przy tym wiedzę muzyczną i niezwykle wyczucie wokalne. To kolejna już dysertacja, w której autor analizuje partię wokálną w kontekście instrumentacji. I tu znów pojawiają się moje wątpliwości, czy jest to uprawione, jeśli Kandydat nagrywa dzieło artystyczne z fortepianem, a nie z orkiestrą. Doceniam takie podejście, wnosi ono do pracy nowe spojrzenie na kształtowanie głosu, jego barwy w zależności od użytego przez kompozytora instrumentarium, ale nie mogę go zweryfikować słuchając dzieła artystycznego.

Całość pracy doktorskiej jest wartościowa i interesująca, ciekawe jest również ujęcie tematu, a analiza utworów kompetentna i wyczerpująca

KONKLUZJA

Praca doktorska Pana mgr Dai Chuanwen przedstawia porównanie bohaterów włoskiej i chińskiej opery. Obie partie - zarówno Edgara jak i Juenshenga są doskonale ujęte przez kompozytorów, a męskie role silnie zarysowane. Stwarza to doskonałe pole dla doktoranta, by wykazać się wiedzą i umiejętnościami interpretacyjnymi. Dobrze dobrany program dzieła artystycznego i jego bardzo dobre wykonanie potwierdza przygotowanie doktoranta do prowadzenia własnej działalności artystycznej i pracy pedagogicznej. Całość pracy świadczy o dużej wiedzy doktoranta, znajomości włoskiej szkoły wokalne, potwierdza gotowość Kandydata do samodzielnej działalności.

Dzieło artystyczne i jego opis stanowią znaczący wkład w rozwój dyscypliny artystycznej przez niego reprezentowanej.

Rozprawę doktorską Pana Dai Chuanwen oceniam jako odpowiadającą wymaganiom rozprawy doktorskiej zgodnie z art. 187 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742 z późn. zm.).

Wnoszę o dopuszczenie Doktoranta do dalszych etapów postępowania w sprawie nadania stopnia doktora.

